

Sygn. akt I NSW 897/20

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski (sprawozdawca)

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z protestu wyborczego M. M.
przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 23 lipca 2020 r.,

wyraża opinię, że zarzuty protestu są bezzasadne.

UZASADNIENIE

Pismem z 15 lipca 2020 r. M.M. złożyła protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wnosząc o stwierdzenie nieważności wyborów, zarzucając, że 10 lipca 2020 r. przy oddawaniu głosu (1) nie otrzymała pokwitowania odbioru koperty zwrotnej, zawierającej kartę do głosowania, wystawionego przez pracownika urzędu gminy oraz (2) nie miała możliwości pozostawienia karty do głosowania w przezroczystej urnie, która stała niewykorzystana na korytarzu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty protestu są bezzasadne.

Jak wynika z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020), określa ona zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r., w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W zakresie nieuregulowanym w tej ustawie zgodnie z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684 ze zm., dalej: k.wyb.).

Natomiast zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Przedmiotem zarzutów protestu może być 1) popełnienie przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, 2) naruszenie przepisów k.wyb. dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mające wpływ na wynik wyborów (art. 82 § 1 k.wyb.).

Ponieważ przepis art. 82 § 1 k.wyb. w odniesieniu do protestów wnoszonych przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP w 2020 r. jest stosowany „odpowiednio” (art. 1 ust. 2 u.wyb.2020), nie budzi wątpliwości, że zarzuty protestu mogą obejmować również naruszenie tych przepisów u.wyb.2020, dotyczących „głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów”, które regulują te zagadnienia w sposób szczególny wobec k.wyb.

Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów, w postępowaniu nieprocesowym, i wydaje opinię w formie postanowienia w sprawie protestu (art. 323 § 1 k.wyb.). Opinia powinna zawierać ustalenia co do zasadności zarzutów protestu, a w razie potwierdzenia zasadności zarzutów – ocenę, czy przestępstwo przeciwko wyborom lub naruszenie przepisów kodeksu miało wpływ na wynik wyborów (art. 323 § 2 k.wyb.).

W przypadku głosowania korespondencyjnego zgodnie z art. 8 ust. 6 pkt 1 u.wyb.2020 wyborca może najpóźniej 2 dnia przed dniem wyborów osobiście lub

za pośrednictwem innej osoby dostarczyć kopertę zwrotną w przypadku głosowania w kraju – do właściwego urzędu gminy. Przepis ten określa jeden ze sposobów postępowania z kopertą zwrotną w celu oddania głosu w głosowaniu korespondencyjnym. Nie przewiduje on jednak obowiązku wręczenia wyborcy pokwitowania w momencie przekazania przez niego koperty zwrotnej. Brak zatem wskazywanego przez wnoszącą protest naruszenia przepisów u.wyb.2020 lub k.wyb.

Niezgodne z obowiązującymi przepisami byłoby natomiast umożliwienie wnoszącej protest wrzucenie karty do głosowania do stojącej na korytarzu urny na dwa dni przed terminem głosowania. Możliwość osobistego dostarczenia koperty zwrotnej przez wyborcę przewiduje art. 8 ust. 9 u.wyb.2020. Przepis ten stanowi, że wyborca może w godzinach głosowania osobiście lub za pośrednictwem innej osoby dostarczyć kopertę zwrotną do obwodowej komisji wyborczej w obwodzie głosowania, w którym jest wpisany do spisu wyborców, przy czym koperty na kartę do głosowania wyjęte z kopert zwrotnych dostarczonych do obwodowej komisji wyborczej wrzucane są do urny wyborczej (art. 8 ust. 10 u.wyb.2020). Przepisy u.wyb.2020 nie przewidują więc możliwości wrzucenia przez wyborcę koperty zwrotnej do urny w innym dniu, niż w dniu głosowania, w szczególności na dwa dni przed głosowaniem.

Z tego względu, Sąd Najwyższy na podstawie oraz art. 323 § 1 i 2 k.wyb. w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 orzekł, jak w sentencji.